

Verslag van de Eurogroep en de Ecofin Raad van 17 en 18 januari 2011 te Brussel

Op maandag 17 januari vond de Eurogroep plaats. Op dinsdag 18 januari kwam de Ecofin Raad bijeen. Minister de Jager was namens Nederland aanwezig.

De Eurogroep en de Ecofin Raad stonden hoofdzakelijk in het teken van de aanpak van de EMU-crisis. Er heeft een uitvoerige, verkennende discussie plaats gehad over een allesomvattende aanpak van deze crisis. Alleen over een nieuwe ronde stress testen op banken in mei 2011 is een besluit genomen.

Tijdens de Ecofin Raad heeft het Hongaarse Voorzitterschap haar werkprogramma gepresenteerd en is er van gedachten gewisseld over de Commissiemededeling "Towards a Single Market Act". De presentatie door de Commissie van de recente Annual Growth Survey vormde de aftrap van het nieuw geïntroduceerde EU-semester. De Ecofin Raad heeft verder onder meer stilgestaan bij de lessen die getrokken kunnen worden uit een horizontale analyse van de concept Nationale Hervormingsprogramma's van de lidstaten.

Het officiële verslag van de Ecofin Raad door het Voorzitterschap vindt u via onderstaande link:

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ecofin/118888.pdf

Eurogroep en Ecofin Raad

Financiële stabiliteit

Tijdens de Eurogroep is uitvoerig gesproken over de aanpak van de EMU-crisis. De Eurogroep is vastbesloten verder te werken aan een bredere en meer proactieve aanpak, die recht doet aan de samenhang tussen de eigen verantwoordelijkheid van de lidstaten, de coördinatie van het economische beleid in Europa en de beschikbare financiële middelen in het EFSF voor de waarborging van de financiële stabiliteit in het eurogebied. De Eurogroep is van mening dat een bredere aanpak bij kan dragen aan een duurzaam herstel van vertrouwen.

Minister de Jager benadrukte dat het allereerst van belang is dat lidstaten maatregelen nemen die de overheidsfinanciën op orde brengen en die leiden tot een verhoging van de potentiële economische groei. Verder heeft Nederland wederom een pleidooi gehouden voor een snelle en strikte implementatie van de voorstellen van de Commissie en de werkgroep Van Rompuy op het terrein van de economische en budgettaire coördinatie. Als integraal onderdeel van een dergelijke proactieve aanpak dient er aandacht zijn voor de effectieve capaciteit van het EFSF, welke thans als gevolg van de noodzakelijke overgaranties en het aanhouden van kasbuffers substantieel onder de gewenste leencapaciteit van 440 miljard euro uitkomt.

In deze verkennende discussie, die nog niet gericht was op besluitvorming, is een aantal samenhangende elementen de revue gepasseerd. Het eerste element is de versterking van de economische en budgettaire coördinatie. Hierbij is gesproken over de stand van zaken bij de uitwerking van de voorstellen van de Commissie en de werkgroep Van Rompuy. Het is duidelijk dat er nog een aantal knopen moet worden doorgehakt, bijvoorbeeld of de minimumeisen voor budgettaire raamwerken moeten worden vastgelegd in een richtlijn of op een andere manier (bijvoorbeeld een gedragscode of Raadsconclusies), hoe de benchmark voor schuldafname moet worden vormgegeven, en of er financiële sancties moeten komen in de onevenwichtighedenprocedure. Minister de Jager heeft benadrukt dat voortgang bij deze wetgevende voorstellen essentieel is voor het herstel van vertrouwen. Daarbij heeft hij ook gewezen op de aandacht die het Nederlandse parlement hiervoor heeft. Het tweede element waarover in de Eurogroep is gesproken is het economisch beleid in de eurolidstaten. Zowel op budgettaire als economisch terrein is niet door alle lidstaten verantwoord beleid gevoerd. Naar aanleiding van de Najaarsramingen van de Commissie heeft de Eurogroep gesproken over de voortgang die landen boeken bij het terugdringen van het EMU-tekort. De aandacht moet gericht zijn op het halen van de budgettaire doelstellingen in de buitensporigtekortprocedure. Daarnaast is in een aantal lidstaten een noodzaak voor structurele hervormingen om de concurrentiekracht en daarmee de potentiële groei te verbeteren. Als onderdeel van het recent ingevoerde Europese semester zullen alle eurolidstaten eind april een stabiliteitsprogramma en een nationaal hervormingsprogramma moeten aanleveren. Dit is een goede gelegenheid voor lidstaten om hun plannen onder de aandacht te brengen. De Eurogroep dient deze plannen kritisch tegen het licht te houden.

Tevens besteedde de Eurogroep aandacht aan de omvang van het EFSF in het licht van het feit dat de effectieve leencapaciteit in de praktijk substantieel kleiner uitvalt dan de gewenste 440 miljard euro. In de Eurogroep bestond overeenstemming over de noodzaak te bezien hoe de effectieve leencapaciteit van het EFSF op de gewenste 440 miljard euro kan worden gebracht. De komende tijd zal de Eurogroep nader bezien wat de opties zijn om dit te bewerkstelligen. Zoals de minister van Financiën bij het AO Ecofin op 12 januari jl. in de Tweede Kamer heeft aangegeven valt een mogelijke verhoging van de maximale garantieverlening voor Nederland aan het EFSF onder de noodzakelijke reguliere parlementaire goedkeuring.

Tot slot kwam als laatste element in de integrale aanpak de looptijd van de Griekse leningen in de Eurogroep ter sprake. Ook hierover heeft nog geen besluitvorming plaatsgevonden. Dit onderwerp zal in samenhang moeten worden bezien met de andere maatregelen die de stabiliteit in de EU vergroten.

Stress tests

Tijdens de Eurogroep en het Ecofin ontbijt heeft er een verkennende discussie plaats gevonden over stress testen op banken. Er is besloten dat in mei 2011 een nieuwe serie stress testen zal worden gehouden. Deze worden gecoördineerd door de European Banking Authority (EBA), in nauwe samenwerking met de ECB. Alle lidstaten zijn het er over eens dat transparantie over de resultaten en over de gebruikte scenario's cruciaal is voor de geloofwaardigheid van de test. Over de precieze invulling van de stress tests zal de komende weken meer duidelijkheid komen.

Presentatie werkprogramma van het Hongaars voorzitterschap

Tijdens de Ecofin Raad is kort stil gestaan bij het werkprogramma van de komende 6 maanden. Het Hongaars voorzitterschap heeft haar prioriteiten toegelicht. Een van de kernpunten is het afronden van de onderhandelingen over de versterking van economic governance. Het voorzitterschap streeft ernaar om eind maart tot een akkoord te komen over de zes Commissievoorstellen die momenteel worden besproken in de raadswerkgroep. Daarnaast staat begin 2011 in het teken van de invoering van het Europees semester. Een derde doelstelling is voortgang boeken op het gebied van regulering en belasting van de financiële sector. Verder zal er ook gewerkt worden aan het opzetten van een Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM). De lidstaten hebben hun steun uitgesproken voor deze prioriteiten.

Commissiemededeling “Towards a Single Market Act”

De ministers van Financiën hebben kort gesproken over de mededeling van de Commissie “Towards a Single Market Act”. Deze mededeling zet uiteen welke maatregelen volgens de Commissie nodig zijn om de interne markt een nieuw impuls te geven. Hiertoe worden in een “Single Market Act” 50 voorstellen gedaan die gericht zijn op het bevorderen van groei, concurrentievermogen en sociale vooruitgang. De Commissie heeft de mededeling gepresenteerd en de ministers van Financiën hebben het belang onderstreept van hun betrokkenheid bij de voorstellen die gaan over financiële dienstverlening en belastingaangelegenheden.

Follow-up van de ER van 16 en 17 december 2010: Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM)

Bij dit agendapunt is slechts kort kennis genomen van het besluit van de Europese Raad van 16 en 17 december 2010 om een Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM) op te richten dat geactiveerd kan worden wanneer dat onontbeerlijk is om de financiële stabiliteit van het eurogebied te waarborgen. De Raad heeft de Ecofin Raad eveneens opgeroepen om tegen juni 2011 een akkoord te bereiken over de voorstellen m.b.t. economic governance. Ook hierover heeft geen discussie plaats gevonden.

Commissiemededeling “Annual Growth Survey”

De Commissie heeft een presentatie gegeven van de resultaten van de eerste Annual Growth Survey (AGS) die in het kader van het EU-semester op 12 januari gepubliceerd is. Hierin geeft de Commissie enerzijds een beoordeling van de economische situatie en de voornaamste economische uitdagingen in de EU en anderzijds een tiental beleidsaanbevelingen voor het te voeren economisch beleid in 2011 en 2012. Doel is om de Raad meer mogelijkheden te geven om lidstaten in een vroegtijdiger stadium aanwijzingen te geven voor het te volgen budgettaire en macro-economische beleid. De lidstaten hebben tijdens de Ecofin Raad hierover van gedachten gewisseld. Er was brede steun voor de conclusies van het AGS. Minister de Jager heeft zijn complimenten gegeven voor de mededeling van de Commissie. Het vat de geboekte voortgang goed samen. Hij heeft ook onderstreept dat het tijd is om de aangekondigde maatregelen daadwerkelijk te implementeren. Ook heeft minister de Jager het belang van maatregelen die de economische groei bevorderen benadrukt. Daarnaast gaf hij aan

dat arbeidsmarkthervormingen en budgettaire consolidatie essentieel zijn om de concurrentiekracht van de EU te bevorderen. Het verbeteren van de concurrentiekracht is niet alleen relevant voor de ontwikkeling van de Europese interne markt, maar ook voor de positie van Europa in de wereldeconomie. In februari zal de Ecofin Raad raadsconclusies over de bevindingen uit de Annual Growth Survey aannemen, waarna deze conclusies besproken zullen worden op de Voorjaarsraad van de ER op 24-25 maart 2011.

EPC-verslag concept Nationale Hervormingsprogramma's

Tijdens de Ecofin Raad zijn, op basis van een verslag van het EPC, de concept-nationale hervormingsprogramma's kort aan de orde geweest. Hierover heeft geen discussie plaats gevonden. Wel hebben de Commissie en het voorzitterschap het belang van de nationale hervormingsprogramma's onderstreept bij het realiseren van duurzame groei. De lidstaten hebben nogmaals hun commitment aan het implementeren van de hervormingsprogramma's bevestigd.

Implementatie SGP: beoordeling effectieve actie van Malta.

Er is slechts kort stil gestaan bij het oordeel van de Commissie over de maatregelen die Malta heeft genomen in het kader van de buitensporigtekortprocedure waar het zich in bevindt. De Commissie oordeelde op 6 januari dat de genomen actie effectief was en dat er geen aanvullende maatregelen hoeven te worden genomen om de deadline in 2011 te halen. De Raad benadrukte wel dat er neerwaartse risico's blijven bestaan voor Malta en dat het belangrijk is om de uitvoering van de begroting te volgen. Ook zou het begrotingsraamwerk versterkt moeten worden om de houdbaarheid van de overheidsfinanciën te vergroten.

Introductie euro in Estland

Tenslotte is er kort stil gestaan bij de invoering van de euro in Estland op 1 januari 2011. De invoering verloopt zonder problemen.